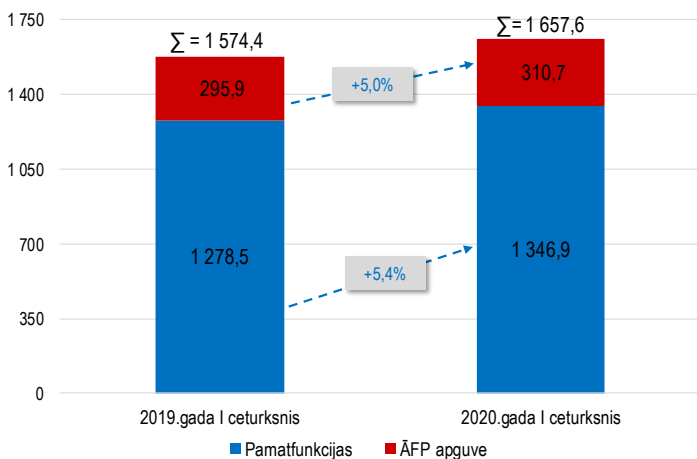

Valsts budžeta izpilde 2020.gada pirmajā ceturksnī

Valsts pamatbudžeta izdevumi

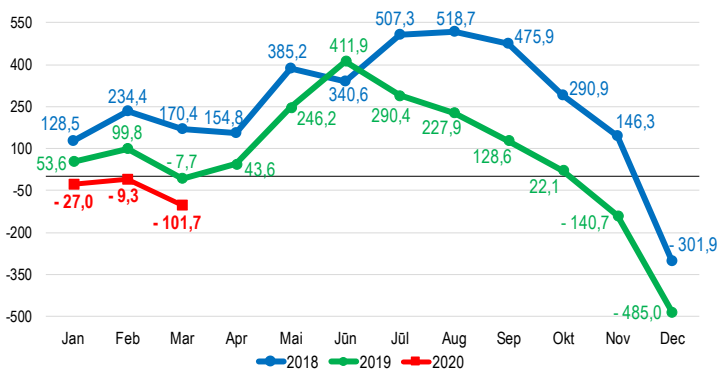
Valsts pamatbudžeta izdevumi 2020.gada I ceturksnī bija 1 657,6 milj. eiro, kas ir par 83,2 milj. eiro jeb 5,3% vairāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā, tai skaitā izdevumi valsts pamatfunkciju nodrošināšanai bija 1 346,9 milj. eiro, kas ir par 68,4 milj. eiro jeb 5,4% vairāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā, un izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 310,7 milj. eiro, kas ir par 14,8 milj. eiro jeb 5,0% vairāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā.

Valsts pamatbudžeta izdevumi,
milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

Ņemot vērā, ka 2020.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumi bija lielāki nekā ieņēmumi, valsts pamatbudžetā veidojās finansiālais deficīts 101,7 milj. eiro apmērā.

Valsts pamatbudžeta (bruto)
finansiālā bilance uzkrājošās vērtībās, milj. eiro

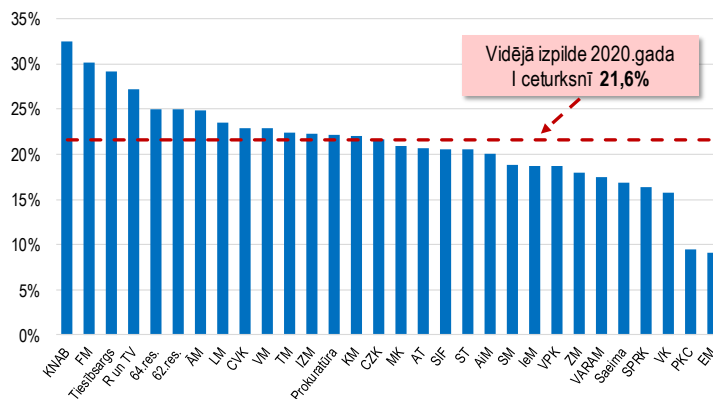
Valsts pamatbudžetā saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2020.gadam" 2020.gadā tika plānots finansiālais deficīts 342,0 milj. eiro apmērā.

Valsts pamatbudžeta izdevumi budžeta resoru sadalījumā

2020.gada I ceturksnī valsts pamatbudžetā budžeta resori veica izdevumus 21,6% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna. Savukārt 2019.gada I ceturksnī vidēji tika veikti izdevumi 23,7% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna.

Augstākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, kas izdevumus veica 32,5% apmērā no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, kas galvenokārt saistīts ar izmaksāto valsts budžeta finansējumu politiskajām organizācijām (partijām).

Valsts pamatbudžeta izdevumu analīze budžeta resoru sadalījumā*, izpilde % pret budžeta izdevumu precizēto plānu

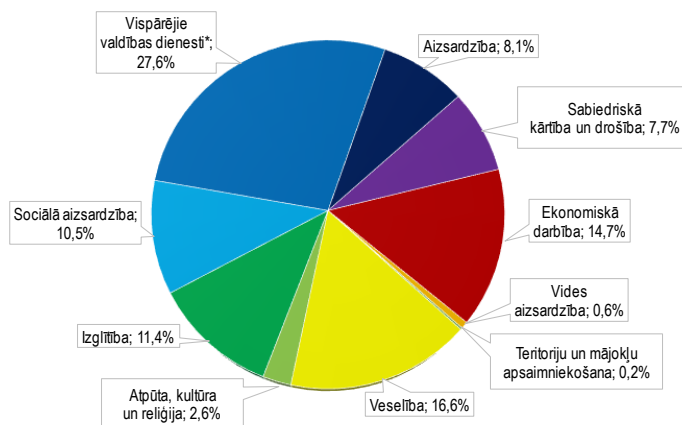
*neieskaitot veiktos maksājumus procentu izdevumiem, kā arī maksājumus Eiropas Kopienas budžetā

Savukārt zemākā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija Ekonomikas ministrijai, kas izdevumus veica 9,2% no precizētā valsts pamatbudžeta izdevumu plāna, jo līdzekļu ieskaitīšana akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" rezerves kapitālā krīzes garantiju programmas finansēšanai un krīzes aizdevumu programmas finansēšanai 100 milj. eiro apmērā tika nodrošināta 2020.gada 1.aprīlī.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām

Lielākā daļa valsts pamatbudžeta izdevumu 2020.gada I ceturksnī tika veikti izdevumu funkcijā "Vispārējie valdības dienesti" (27,6%) un "Veselība" (16,6%), savukārt mazākie izdevumi tika veikti izdevumu funkcijā "Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana" (0,2%) un izdevumu funkcijā "Vides aizsardzība" (0,6%).

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām (bruto) % no izdevumiem kopā

*tai skaitā procentu izdevumi 94,5 milj. eiro un maksājumi Eiropas Savienības budžetā 95,6 milj. eiro

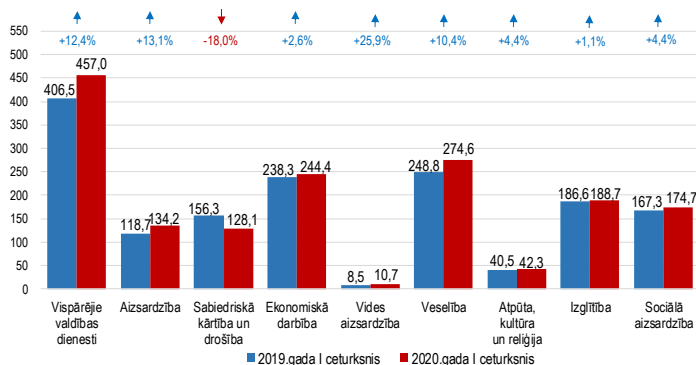
2020.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumos atbilstoši funkcionālajām kategorijām, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, veidojās būtisks pieaugums izdevumu funkcijai „Vides aizsardzība” (2,2 milj. eiro jeb 25,9%), kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta projektu īstenošanai un Nacionālo parku darbības nodrošināšanai.

Būtisks izdevumu pieaugums bija arī izdevumu funkcijai „Aizsardzība” (15,5 milj. eiro jeb 13,1%), kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu, lai nodrošinātu Nacionālo bruņoto spēku (NBS) dienējošo karavīru skaita pieaugumu un izmaiņas speciālo piemaksu kārtībā un NBS noslēgto līgumsaistību izpildi un NBS spēju attīstības projektu realizāciju.

Valsts budžeta izpilde 2020.gada pirmajā ceturksnī

Pieaugums bija arī izdevumu funkcijai "Vispārējie valdības dienesti" (50,5 milj. eiro jeb 12,4%), kas galvenokārt saistīts ar izdevumu pieaugumu valsts parāda vadībai, Eiropas Reģionālās attīstības fonda avansa maksājumiem un atmaksām finansējuma saņēmējiem, kā arī dotācijai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam.

Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām*, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējo gadu

* bruto summas, neieskaitot teritoriju un mājokļu apsaimniekošanu (06.000)

Savukārt izdevumu samazinājums 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, bija izdevumu funkcijai "Sabiedriskā kārtība un drošība" (28,2 milj. eiro jeb 18,0%), kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu samazinājumu pabalsta pēc katriem pieciem nepārtrauktas izdienes gadiem izmaksai Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm.

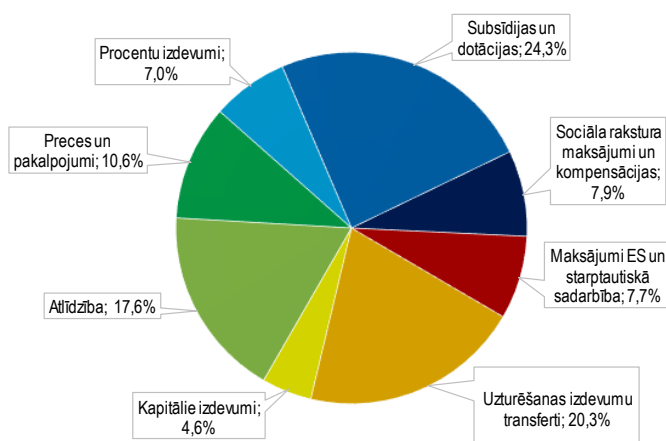
Valsts pamatbudžeta izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

2020.gada I ceturksnī valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai bija 1 346,9 milj. eiro, savukārt izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai bija 310,7 milj. eiro.

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām

Valsts pamatbudžeta izdevumi pamatfunkciju īstenošanai 2020.gada I ceturksnī bija 1 346,9 milj. eiro, kas ir par 68,4 milj. eiro jeb 5,4% vairāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, % no izdevumiem kopā

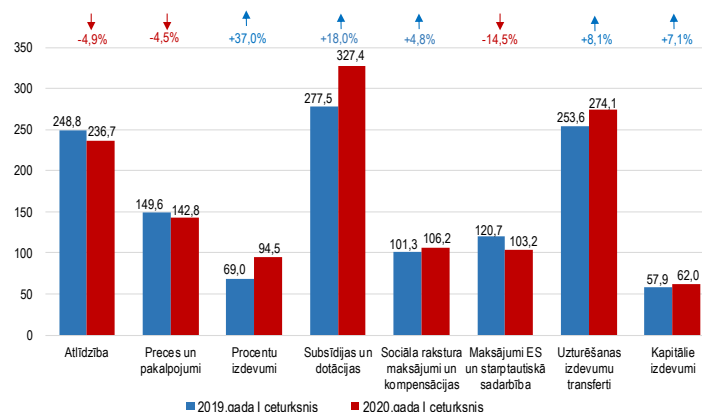
Lielākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai 2020.gada I ceturksnī tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (24,3%) un uzturēšanās izdevumu transferti (20,3%), savukārt vismazākā daļa izdevumu pamatfunkciju īstenošanai tika veikti kapitālajiem izdevumiem (4,6%).

Izdevumos atbilstoši ekonomiskajām kategorijām pamatfunkciju īstenošanai izdevumu samazinājums 2020.gada I ceturksnī bija **atbildzībai**, kas, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 12,1 milj. eiro jeb 4,9%. Izdevumu samazinājums galvenokārt skaidrojams ar pabalsta pēc katriem pieciem nepārtrauktas izdienes gadiem izmaksai Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm.

Savukārt izdevumi **precēm un pakalpojumiem** 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 6,8 milj. eiro jeb 4,5%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu samazinājumu valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai.

Procentu izdevumi 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 25,5 milj. eiro jeb 37,0%, taču šie izdevumi ir atkarīgi no maksājumu grafika un šogad kopumā sagaidāmi pērnā gada līmenī.

Izdevumi (bruto) pamatfunkciju īstenošanai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, izdevumi **subsīdijām un dotācijām** pieauga par 49,9 milj. eiro jeb 18,0%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu veselības nozarei, tai skaitā - ārstniecības personu darba samaksas paaugstināšanu ārstniecības iestādēs, kā arī izdevumu pieaugumu dzelzceļa publiskajai infrastruktūrai.

Izdevumi **sociāla rakstura maksājumiem un kompensācijām** 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, pieauga par 4,9 milj. eiro jeb 4,8%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu:

- Labklājības ministrijai izdienes pensiju un valsts sociālo pabalstu izmaksām, tai skaitā saistībā ar izmaiņām normatīvajos aktos, ar 2020.gada 1.janvāri palielinot valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru mēnesī personām ar invaliditāti;
- Uzturēšanas izdevumu garantiju fondam valsts garantēto uzturēšanas izdevumu nodrošināšanai.

Savukārt izdevumi **kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai** 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, samazinājās par 17,5 milj. eiro jeb 14,5%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka 2019.gada I ceturksnī atbilstoši Eiropas Komisijas pieprasījumam dalībvalstīm ES budžetā tika iemaksāti aptuveni 30% no visam 2019.gadam paredzētā iemaksu apjoma.

Uzturēšanas izdevumu transferti 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 20,5 milj. eiro jeb 8,1%, kas galvenokārt skaidrojams ar to, ka pieauga izdevumi:

- dotācijai pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam;

Valsts budžeta izpilde 2020.gada pirmajā ceturksnī

- mērķdotācijai pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

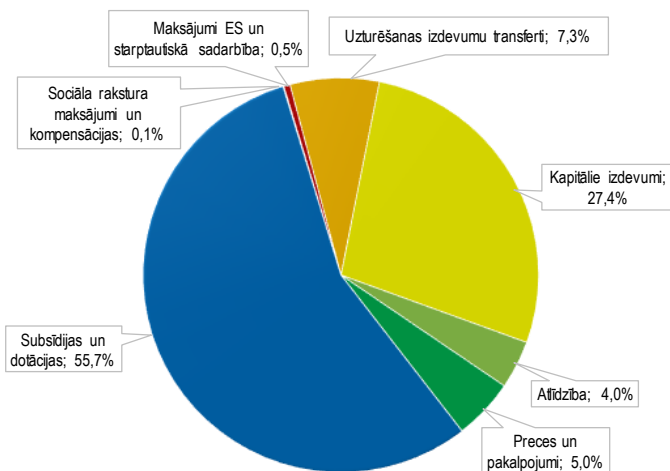
Izdevumu palielinājums bija **kapitālajiem izdevumiem**, kas 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 4,1 milj. eiro jeb 7,1%, kas galvenokārt skaidrojams ar izdevumu pieaugumu:

- valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai;
- NBS noslēgto līgumsaistību izpildei un NBS spēju attīstības projektu realizācijai;
- mācību līdzekļu iegādei.

Valsts pamatbudžeta izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai

Valsts pamatbudžeta izdevumi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2020.gada I ceturksnī bija 310,7 milj. eiro, kas ir par 14,8 milj. eiro jeb 5,0% vairāk nekā 2019.gada atbilstošajā periodā.

Izdevumi (bruto) Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, % no izdevumiem kopā

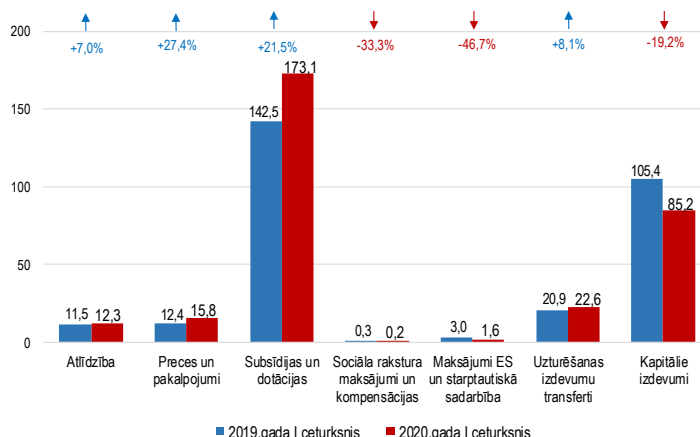
Lielākā daļa izdevumu Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2020.gada I ceturksnī tika veikti ekonomiskās klasifikācijas kodā – subsīdijas un dotācijas (55,7%) un kapitālie izdevumi (27,4%), savukārt mazākā daļa izdevumu – sociāla rakstura maksājumiem un kompensācijām (0,1%) un kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai (0,5%).

Izdevumi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās:

- atlīdzībai** par 0,8 milj. eiro jeb 7,0%;
- precēm un pakalpojumiem** par 3,4 milj. eiro jeb 27,4%;
- subsīdijām un dotācijām** par 30,6 milj. eiro jeb 21,5%;
- uzturēšanas izdevumu transferiem** par 1,7 milj. eiro jeb 8,1%;

Izdevumu palielinājums galvenokārt skaidrojams ar aktīvu 2014.-2020.gada Eiropas Savienības fondu plānošanas perioda projektu un pasākumu īstenošanu.

Izdevumi (bruto) Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošanai atbilstoši ekonomiskajām kategorijām, milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu

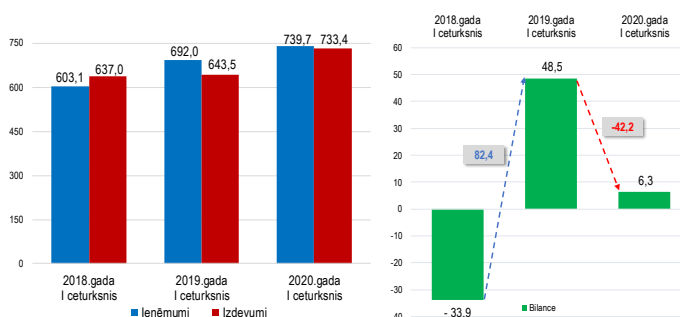

Atsevišķās izdevumu pozīcijās vērojams arī izdevumu samazinājums. Izdevumi **sociālā rakstura maksājumiem un kompensācijām** 2020.gada I ceturksnī samazinājās par 0,1 milj. eiro jeb 33,3%. Izdevumi **kārtējiem maksājumiem Eiropas Savienības budžetā un starptautiskajai sadarbībai** 2020.gada I ceturksnī samazinājās par 1,4 milj. eiro jeb 46,7%. Savukārt **kapitālie izdevumi** 2020.gada I ceturksnī samazinājās par 20,2 milj. eiro jeb 19,2%.

Valsts speciālais budžets

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi 2020.gada I ceturksnī veidoja 739,7 milj. eiro, kas, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, ir par 47,7 milj. eiro jeb 6,9% vairāk, savukārt izdevumi bija 733,4 milj. eiro, kas ir par 89,9 milj. eiro jeb 14,0% vairāk.

Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*, milj. eiro

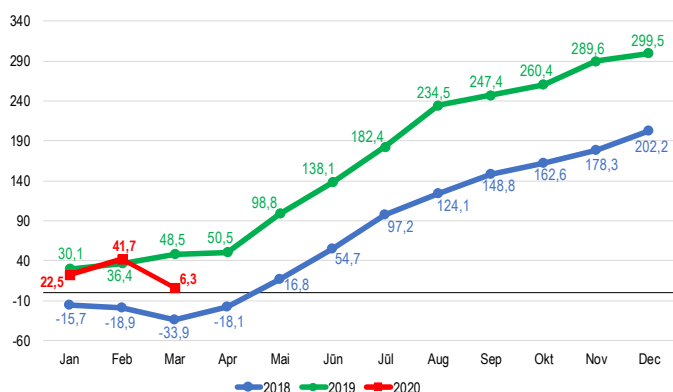

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transferus

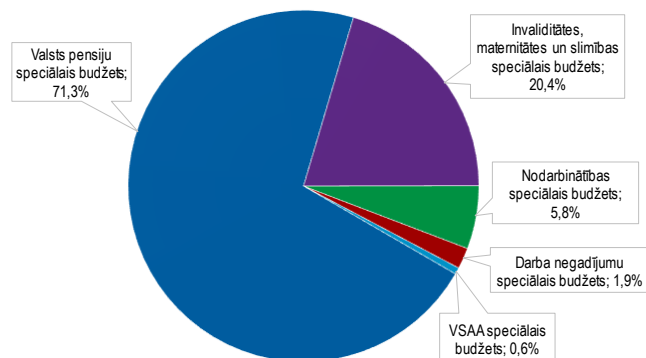
2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumu pieaugumu galvenokārt ietekmēja pensiju vidējo apmēru mēnesī palielināšanās saistībā ar veikto pensiju indeksāciju 2019.gada oktobrī, kā arī pabalstu/atlīdzību vidējā apmēra mēnesī un saņēmēju skaita palielināšanās.

Valsts budžeta izpilde 2020.gada pirmajā ceturksnī

**Valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta
finansiālā bilance (bruto) uzkrājošās vērtībās, milj. eiro**

**Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais
budžets sadalījumā pa izdevumu veidiem*,
% no sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta izdevumiem kopā**

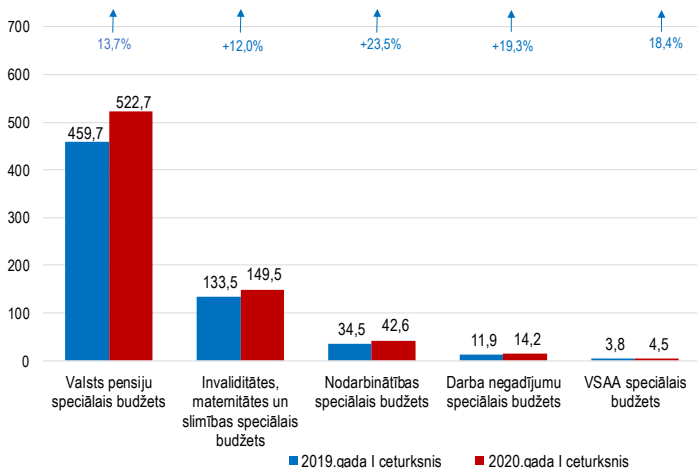

2020.gada I ceturksnī valsts sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta ieņēmumi pārsniedza izdevumus, veidojot valsts sociālās apdrošināšanas budžetā finansiālo pārpalikumu 6,3 milj. eiro apmērā. Saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2020.gadam" valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā 2020.gadā tika plānots finansiālais pārpalikums 234,5 milj. eiro apmērā.

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

Vislielāko izdevumu daļu 2020.gada I ceturksnī valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžetā veidoja valsts pensiju speciālais budžets 522,7 milj. eiro jeb 71,3% un otru lielāko daļu veidoja invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets 149,5 milj. eiro jeb 20,4 procentus. Nodarbinātības speciālais budžets veidoja 42,6 milj. eiro jeb 5,8%, savukārt darba negadījumu speciālais budžets – 14,2 milj. eiro jeb 1,9 procentus. Vismazāko izdevumu daļu 4,5 milj. eiro jeb 0,6% veidoja VSAA izdevumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu sociālās apdrošināšanas budžeta administrēšanu, reģistrētu sociāli apdrošinātās personas un viņu iemaksas sociāli apdrošinātās personas kontos, kā arī lai sniegtu iedzīvotājiem sociālās apdrošināšanas pakalpojumus un individuālas konsultācijas par sociālās apdrošināšanas un sociālās palīdzības pakalpojumiem.

**Valsts sociālās apdrošināšanas speciālais budžets kopā*,
milj. eiro un % izmaiņas pret iepriekšējā gada attiecīgo periodu**

* izslēdzot savstarpējos valsts sociālā budžeta transfertus

2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, **valsts pensiju speciālajā budžetā** izdevumi palielinājušies par 63,0 milj. eiro jeb 13,7 procentiem.

Savukārt **invaliditātes, maternitātes un slimības speciālajā budžetā** izdevumi palielinājās par 16,0 milj. eiro jeb 12,0 procentiem.

2020.gada I ceturksnī **nodarbinātības speciālajā budžetā** izdevumi, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 8,1 milj. eiro jeb 23,5 procentiem.

Darba negadījumu speciālajā budžetā izdevumi 2020.gada I ceturksnī, pieauga par 2,3 milj. eiro jeb 19,3 procentiem.

Savukārt **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) speciālajā budžetā** izdevumi 2020.gada I ceturksnī, salīdzinot ar 2019.gada atbilstošo periodu, palielinājās par 0,7 milj. eiro jeb 18,4 procentiem.